

Крім того, слід звернути увагу, що у більшості випадків такими діями суб'єктам господарської діяльності завдається шкода на досить значні суми. Наприклад, ст. 166-16 КУпАП «Незаконні дії у разі банкрутства» передбачає настання відповідальності за «умисне приховування майна, відомостей про майно, передачу майна в інше володіння або його відчуження чи знищення, а також фальсифікацію, приховування або знищення документів, які відображають господарську чи фінансову діяльність, у тому числі планів санації чи мирових угод, якщо ці дії вчинені ... в період провадження у справі про банкрутство і завдали великої матеріальної шкоди». Розмір завданої такими діями шкоди кредиторам може обраховуватися сотнями тисяч гривень, тоді як розмір адміністративного стягнення максимально становить 17 тисяч гривень. Як очевидно, розмір стягнення, передбаченого цією статтею, є неспівмірним суспільній небезпечності самого правопорушення.

Отже навряд чи такий підхід, як і повну декриміналізацію статей 218, 220, 221 КК України, можна назвати прагматичним. Погоджуючись у цілому з авторами Закону щодо необхідності встановлення диференційованого відношення до питання про відповідальність за вчинення деяких господарських правопорушень залежно від їх суспільної небезпечності, вважаємо доцільним їх розмежувати на злочини та проступки з урахуванням ступеня тяжкості завданої шкоди. Так, за факт вчинення незаконних дій у разі банкрутства, фіктивного банкрутства або приховування стійкої фінансової неспроможності встановити адміністративну відповідальність, за аналогічні дії, що завдали великої матеріальної шкоди кредиторам – відновити кримінальну відповідальність.

Юридичний статус клона

Катеринчук К.В., доцент кафедри кримінально-правових дисциплін ННІПІ НАВС, кандидат юридичних наук, доцент

В статті 18 Кримінального кодексу України (далі - КК) чітко визначені ознаки суб'єкта злочину – фізична осудна особа, яка вчинила злочин у віці, з якого відповідно до КК може наставати кримінальна відповідальність. Отже, ч. 1 ст. 18 КК містить сукупність ознак для настання кримінальної відповідальності щодо особи, яка вчинила суспільно небезпечне винне діяння передбачене КК.

Однією з визначених ознак є те, що дана особа повинна бути фізичною – соціальна, свідома істота, індивід, наділений певними фізичними і юридичними властивостями, тобто людина [1]. Яка має наступні ознаки:

1) має своє ім'я, характеризується іншими ознаками, які дозволяють її індивідуалізувати (прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце народження та проживання);

2) перебуває у системі соціальних зв'язків – є членом суспільства;

3) приймає усвідомлені рішення – контролює свою поведінку, її вчинки контролюються її волею та свідомістю [2].

При вчиненні злочину фізичною особою, яка повинна мати певні ознаки суб'єкта злочину, не викликає зауважень (сумнівів). В науковій літературі йдуть дискусії щодо визначення юридичного статусу клона людини. Так відповідно до Закону України «Про заборону репродуктивного клонування людини» [3] (далі – Закон) 2004 року забороняється репродуктивне клонування людини (створення людини, яка генетично ідентична іншій живій або померлій людині, шляхом перенесення у запліднену без ядра жіночу статеву клітину ядра соматичної клітини людини (ст. 2 Закону)). Однак в Законі не йде мова про заборону терапевтичного клонування для медичних цілей (тобто клонування з метою регенерації органів тієї ж людини або виробництва медичних препаратів) [4].

Отже, Україна забороняє такий вид клонування людини, як репродуктивне, але наука не стоїть на місці. На даний час вже є клоновані тварини, тому є доречним визначити права та обов'язки клонованої особи. З даного питання також виникають дискусії серед науковців. За твердженнями вчених, клони людини будуть звичайними людськими істотами [6]. Адаже дослідники цього питання пропонують вважати, що клон повинен мати весь спектр прав і обов'язків, котрі може мати звичайна людина, без жодних обмежень [6]. Також, як ідентичні близнята, клон і донор ДНК матимуть різні відбитки пальців [7]. Спосіб народження дитини, навіть клона не має жодного значення для визнання людини фізичною особою і суб'єктом злочину, якщо вона наділена всіма іншими обов'язковими ознаками цього елемента злочину [2].

Відповідно до статті 11 Конвенції про захист прав і гідності людини у зв'язку із застосуванням досягнень біології і медицини (Конвенція про права людини і біомедицину) 1997 р. забороняє будь-які форми дискримінації особи за ознакою її генетичної спадковості. Поширюючи дію цієї статті на потенційних клонів, можна говорити про їх рівні права з іншими людьми.

Отже, клон як особа може мати ті ж права, що й інші людські істоти, крім того й певні обов'язки. У випадку вчинення злочину людиною-клонем, кримінальна відповідальність повинна наставати за «загальним» правилом.

Список використаних джерел:

1. Лень В.В. Науково-практичний коментар статей IV, XIV Розділів Загальної частини Кримінального кодексу України. – Запоріжжя: Дніпровський металург, 2010, – С. 7.
2. Українське кримінальне право. Загальна частина : підручник / за ред.. В.О. Навроцького. – К.: Юрінком Інтер. 2013. – С. 230.
3. Про заборону репродуктивного клонування людини : Закон України від від 14.12.2004 № 2231-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2231-15>
4. Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про заборону репродуктивного клонування людини» / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua.
5. Корочкін Л. В лабіринтах генетики / Л. Корочкін / Новий світ.– 1999. – №4. – С. 111
6. Вінгловська О.І., Міхньова Є.Г. Правове регулювання клонування / О.І. Вінгловська, Є.Г. Міхньова // Академія права. – № 2 (08). – 2009 – С. 92 – 94. http://www.health-medic.com/articles/anti_aging/2009-06-10/92-94.pdf
7. Грищенко О. Проблеми клонування: суспільний та правовий аспект / О. Грищенко // Юридичний журнал. № 10. – 2005. [Режим доступу]: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=1976>